משניות מבוארות מסכת כלאים פרק ז

בְּפָנִים נוֹתְנִין לוֹ **עֲצוּדָתוֹ** וְ' טִיפָחִים, **וְזוֹרֵע אֶת הַמּוֹתָר** שֶׁאֵר הַכִּתֹּל אֲפִלּוּ אֵין בְּכִתֹּל זֶה אֶלָּא וְ' **יוֹסֵי אוֹמֵר**, אִם אֵין שָׁם אַרְבַּע אַמּוֹת, לֹא יְבִיא זֶרַע **לְשָׁם**, דְּהַכִּתֹּל מִצְרָפוֹ לְהַחְשִׁבָם כְּאַחַת. ר' יוֹסֵי לְטַעֲמֵיהּ כְּס"ה מ"ד:

ח) הַקָּנִים הַיּוֹצְאִים וּבוֹלְטִים **מִן הָעֲרֵיס**, וְהִנִּיחָן בְּהֵיזֵן אֲרֹכָן **וְחָסֵם בְּגַבְּם**, לְכֵן **מִקַּבֵּל** תַּחְנֵן **מִתָּר** לִזְרֹעַ, אֲבָל **שֶׁאֵינוֹ** שֶׁהִשְׁאִירָן **כְּדֵי שֶׁיְּהַלֵּךְ עֲלֵיהֶן הַחִדֶּשׁ, אֲסוּר** מִטּוּמְאַת הַדְּרָתָן בְּרֵישֵׁי קָנִים: **ט) הַפְּרֵח הַיּוֹצֵא** מִן **הָעֲרֵיס** יוֹתֵר מֵעֲבִדָּתוֹ, רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ מִטּוּטֶלֶת מִשְׁקֹלֶת בְּרֹזֶל שֶׁמּוֹדְרִין בּוֹ הַבִּנְיָן אִם הַכִּתֹּל יָשָׁר **תְּלוּיָה בוֹ, בְּגִבְעוֹל** שֶׁל פֶּרַח **אֲסוּר** לְהָבִיא זֶרַע, **וְכֵן** הַדִּין **בְּדֶלֶת** בְּפִן יְחִידִי שֶׁמַּדְלֶה בּוֹ כְּלוּסְקָאוֹת וְיָצָא פֶּרַח, **הַמּוֹתָר זְמוּרָה מֵאֵילוֹן לְאִילָן, תַּחְתֶּיהָ** שֶׁל אוֹתָהּ זְמוּרָה **אֲסוּר** לְהָבִיא זֶרַע, אֲבָל מִן הַצַּדָּדִין מֻתָּר לִזְרֹעַ, וּבְלֹבֵד שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת הַגֶּפֶן. **סִפֵּקָה** קְשָׁרָה לְזְמוֹרָה **בְּחֹבֶל** שֶׁהַזְּמוֹרָה לֹא הָיְתָה מְגִיעָה מֵאֵילוֹן לְאִילָן, **אוֹ** שֶׁקְּשָׁרָהּ בְּגַמִּי, עֵשֶׂב, דְּיוֹ **תַּחַת הַסִּפּוּק** תַּחַת הַחֹבֶל אוֹ הַגַּמִּי מְקוֹם שֶׁזְּמוֹרָה אֵינָהּ מְגִיעָה **מֻתָּר** לִזְרֹעַ, וְאִם בְּסִפּוּק שֶׁעֲשָׂאוּהָ כְּנוֹתְנוֹ דָּבָר **שֶׁיְּהַלֵּךְ עָלָיו הַחִדֶּשׁ, אֲסוּר, אֲפִלּוּ** תַּחַת הַחֹבֶל אוֹ הַגַּמִּי, דְּדִינוֹ כְּקָנִים:

פֶּרֶק ז א) הַמַּבְרִיחַ אֶת הַגֶּפֶן בְּאֶרֶץ מִשְׁכֵּיב הַעֲנָף בְּאֶרֶץ וְיוֹצְאָה מִצַּד שֵׁנִי: חוֹרֵץ מִנּוֹ קְטָפִים, **אִם אֵין עָפָר עַל גַּבָּהּ** עַל הָעָנָף **גֹּבַהּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, לֹא יְבִיא זֶרַע עָלָיו,** שֶׁלֹּא יִכְּנְסוּ שָׁרְשֵׁי הַזְּרָעִים לְתוֹךְ הַגֶּפֶן מִתּוֹךְ שֶׁעֲצוּ הֶרֵחַ וּמִן הַצַּדָּדִין מֻתָּר, דְּזָרְעִים לֹא מִשְׁתַּרְשִׁי לְצַדָּדִין, **אֲפִלּוּ הִבְרִיכָה** לְגֶפֶן **בְּדֶלֶת** שֶׁתַּחַת הַקּוֹרֵעַ בְּאֹפֶן שֶׁאֵין אֲסוּרָה מִשּׁוּם כְּלָאִים שֶׁבְּשָׁה הִיא, **אוֹ בְּסִילוֹן** צוּר של חֵרֶס שֶׁהַשְּׁרָשִׁין מִנְּקָרִין אוֹתוֹ, וְכֵן בְּסֶלַע רַךְ נִקְפָּח מִן הַשְּׁרָשִׁין וּבִשְׁאָר עֵצִים שֶׁאֵינָם רַכִּים מֻתָּר לְהָבִיא זֶרַע. וְאִם **הִבְרִיכָה** לְגֶפֶן **בְּסֶלַע** קָשֶׁה, **אִף עַל פִּי שֶׁאֵין עָפָר עַל גַּבָּהּ אֶלָּא גֹּבַהּ שְׁלֹשׁ טְפָחִים, לֹא יְבִיא זֶרַע עָלָיו;** הַסֶּלַע מְסַיְּיעָ, וְנִמְשֶׁכֶת עַל גַּבֵּי קַרְקַע, וְיוֹצְאָה מִצַּד שֵׁנִי וְנִרְאֶה כְּאִלּוּ שֵׁנִי נִטּוּעָה, אֵין מִדְּרִין לוֹ לְאַחַר שְׁלֹשָׁה טְפָחִים שִׁעוּר עֲבוֹדָתָהּ, **אֶלָּא מִן הָעָבָר הַשֵּׁנִי**, וּבְנִרְאֶה גַּם עִבְרָ גּוּבָהּ מוֹדְּרִין רַק מִן גּוּבָהּ: **ב) הַמַּבְרִיחַ שְׁלֹשׁ גְּפָנִים** שֶׁבְּכָל אַחַת הָיוּ לְפָחוֹת שְׁנֵי עֲנָפִים, וְהִבְרִיחַ עָנָף אֶחָד מִכָּל גֶּפֶן וְהוֹצִיא בְּצַד שְׁנֵי עֲנָפִים הָרְאוּיִנִים נִרְאִים וְנִקְרָאִים שְׁנֵי גְּפָנִים, וְכֵן הַדִּין כְּשֶׁהָיָה לוֹ שְׁלֹשׁ גְּפָנִים וְהִבְרִיחַ שְׁתַּיִם גְּפָנִים, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם** מְרַחֹק מִצְרַבּוּ **אֲמוֹת** לא פְּחוֹת מִשְּׁנֵי **אַמּוֹת** וְלֹא יוֹתֵר, **הֲרֵי אֵלּוּ** הַחֲדָשִׁים **מִצְטָרְפוֹת** עַם הַיְשָׁנִים, לְהַחְשִׁבָם כְּכָרֶם שֶׁל חֹמֶשׁ, וּמִרְחַק שִׁעוּר כָּרֶם דְּ' אַמּוֹת, וְאָף עַל פִּי שֶׁשְּׁנֵי עֲצִים יוֹצְאִין מִגֶּזַע אֶחָד, **וְאִם לֹא** שֶׁהַמֶּרְחָק יוֹתֵר מִשֶּׁמֻּנָּה, **אֵינוֹ מִצְטָרְפוֹת**, וְחָשִׁיב כָּל אֶחָד בְּגֶפֶן יְחִידִית, **גֶּפֶן שֶׁיְּנִיקָה** וְאֲפִלּוּ בְּקֵיץ שֶׁנְּרָאֶה שֶׁכֻּלָּהּ מוּצְאִין בָּהּ פְּרוֹת אֵינָהּ מוֹצִיאָה, **אֲסוּרָה** לִזְרֹעַ בְּתוֹךְ וְ' טְפָחִים, מִשּׁוּם מַרְאִית עַיִן

ח הַקָּנִים הַיּוֹצְאִים מִן הָעֲרֵיס וְחָם עֲלֵיהֶן הַחֹדֶשׁ, אֲסוּר: **ט הַפְּרֵח הַיּוֹצֵא** מִן הָעֲרֵיס, רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ מִטְטֶלֶת תְּלוּיָה בּוֹ, בְּגִבְעוֹל הַמּוֹתָר זְמוּרָה מֵאֵילוֹן לְאִילָן, תַּחְתֶּיהָ אֲסוּר. סִפְקָהּ בְּחֹבֶל אוֹ בְּגַמִּי, תַּחַת הַסִּפּוּק מֻתָּר. עֲשָׂאָהּ כְּדֵי שֶׁיְּהַלֵּךְ עָלָיו הַחֹדֶשׁ, אֲסוּר:

פרק ז א הַמַּבְרִיחַ אֶת הַגֶּפֶן בָּאָרֶץ, אִם אֵין עָפָר עַל גֹּבַהּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, לֹא יְבִיא זֶרַע עָלָיו. הִבְרִיכָה בְּסֶלַע, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין עָפָר עַל גַּבָּהּ אֶלָּא שֵׁשׁ אֶצְבָּעוֹת, מֻתָּר לְהָבִיא זֶרַע עָלָיו. הִאֲרִיכָהּ שֶׁבַּגֶּפֶן, אֵין מוֹדְּדִין לָהּ אֶלָּא מִן הָעֹקֶר הַשֵּׁנִי: **ב** הַמַּבְרִיחַ שֶׁלֹּשׁ גְּפָנִים וְעָקַרְיֵהֶם נִרְאִים, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם מְאֻרַבַּע אַמּוֹת וְעַד שְׁמוֹנָה, הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפוֹת, וְאִם לָאו, אֵינָן מִצְטָרְפוֹת. גֶּפֶן שֶׁיְּנִיקָה, אֲסוּרָה וְאֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אַף עֲמָר גֶּפֶן אֲסוּר וְאֵינוֹ מְקַדֵּשׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר מִשּׁוּם, אַף עַל גַּבֵּי הַגֶּפֶן אֲסוּר וְאֵינוֹ מְקַדֵּשׁ: **ג** אֵלּוּ אוֹסְרִין וְלֹא מְקַדְּשִׁין. מוֹתַר חֲרֵנוּ הַכֶּרֶם, מוֹתַר מְחוֹל הַכֶּרֶם, מוֹתַר פִּסְקֵי עָרִיס, מוֹתַר הַגֶּפֶן, וַעֲבוֹדַת הַגֶּפֶן, וְאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם, הֲרֵי אֵלּוּ מִתְקַדְּשׁוֹת: **ד-ה** הַמְסַכֵּךְ אֶת גַּפְנוֹ עַל גַּבֵּי תְּבוּאָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, הֲרֵי זֶה קֹדֶשׁ, וַחַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ. רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים, אֵין אָדָם מְקַדֵּשׁ דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד אָדָם שֶׁרָדַע אֶת כַּרְמוֹ בַּשְּׁבִיעִית, וּבָא מַעֲשֶׂה לְפָנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְאָמַר, אֵין אָדָם מְקַדֵּשׁ דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ: **ו** הָאֲפֵס שֶׁזָּרַע אֶת הַכֶּרֶם וְיָצָא מִלְּפָנָיו, קוֹצְרוֹ אֲפִלּוּ בְּמוֹעֵד. עַד כַּמָּה הוּא נוֹתֵן לְפוֹעֲלִים, עַד שְׁלֹשׁ. יָתֵר מִכָּאן, קוֹצֵר כִּדְרָכוֹ וְהוֹלֵךְ אֲפִלּוּ לְאַחַר הַמּוֹעֵד. מֵאֵימָתַי הוּא נִקְרָא אָבֵל, מִשֶּׁיִּשְׁקַע: **ז** הָרוּחַ שֶׁעָלְעָלָה אֶת הַגְּפָנִים עַל גַּבֵּי תְּבוּאָה, יִגְדֹּר מִיָּד. אִם אֵרְעוּ אֹנֶס, מֻתָּר. תְּבוּאָתוֹ שֶׁהִיא נוֹטָה תַּחַת הַגֶּפֶן, וְכֵן בְּיָרָק,

דִּלְעָמֵנִים גַּם בְּפָנִים רְגִילִים אֵינָם מוֹצִיאִין פְּרוֹת, **וְאֵינָהּ מִתְקַדֶּשֶׁת** אֵינָהּ אוֹסֶרֶת, דִּבְדִיעֲבַד מֻתָּר בְּאֲכִילָה, **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אִם עֲמָר גֶּפֶן מִתּוֹךְ שֶׁדּוֹמֶה לְגֶפֶן אָסוּר** לִזְרֹעַ לְכַתְּחִלָּה בְּכָפָן, **וְאִינוֹ מְקַדֵּשׁ** אֵינוֹ אוֹסֵר בְּדִיעֲבַד, מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ מִן יְרָקוֹת (תו"ט), **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, מִשּׁוּם** רַבִּי מֵאִיר, **אַף עַל גַּבֵּי הַגֶּפֶן** הַמְבֻרֶכֶת כְּשֶׁזָּרַע וְאֵין שָׁם גַּ' טְפָחִים עָפָר, **אָסוּר** לְכַתְּחִלָּה, **וְאֵינוֹ מְקַדֵּשׁ** בְּדִיעֲבַד: **ג) אֵלּוּ אוֹסְרִין** שֶׁל דְּזוּמָה לִזְרֹעַ לְכַתְּחִלָּה, **וְלֹא מְקַדְּשִׁין,** אִם אֵין הַגֶּדֶל צָרִיךְ שֶׁרְדָּפָה, וּמִתָּר בְּאֲכִילָה, **מוֹתַר חֲרֵנוּ הַכֶּרֶם** כַּ"ס דְּ' אַמּוֹת, וְכֵן **מוֹתַר מְחוֹל הַכֶּרֶם** כַּ"ס מ"כ שֶׁחָרַב מִן הַצַּד דְּצָרִיךְ י"ב אַמּוֹת, אַם לֹא הָיָה אֶלָּא י"א, הַרְחִיק ד' אַמּוֹת מִן הַכֶּרֶם וְזָרַע אֶת הַמּוֹתָר, וְכֵן **מוֹתַר פִּסְקֵי עָרִיס** שֶׁמַּשֵּׁהוּ עַנְפֵי הַגֶּפֶן, וְכֵן עַל גַּבֵּי עָצִים וְחָרַב מְאֻמָּצוֹת, דְּאָמְרִינָן בַּ"ס מ"ג דְּצָרִיךְ מְרַחֵק ח' אַמּוֹת וְעוֹד, וְאִם הִרְחִיק אוֹ שֶׁפְּחָים מִשְּׁנֵי צְדָדִין וְזָרַע הַמּוֹתָר, וּמִיָּרֵי בְּיָשִׁישׁ עָרִיס מִשְּׁנֵי צְדָדִין, וְכָל שֶׁכֵּן בְּעָרִיס אֶחָד, וְכֵן **מוֹתַר אַפִּיפְיוֹתָא** קָנִים שֶׁמּוֹשִׁכָה עֲלֵיהֶן עַנְפֵי הַגֶּפֶן, דְּאָמְרִינָן בַּ"ס מ"ג דְּגַם בְּמוֹתַר שֶׁיּוֹצֵא מִן הַעֲלִיָּה עֲנָפִים כָּל אֵלּוּ אוֹסְרִין לְכַתְּחִלָּה, וְאֵין אוֹסְרִין בְּדִיעֲבַד, **אֲבָל תַּחַת הַגֶּפֶן** שֶׁתַּחַת הַזְּמוֹרָה שֶׁהִיא חוּרַ לִ' טְפָחִים **אֲסוּרָה** שֶׁל **עֲבוֹדַת הַגֶּפֶן, וְעֲבוֹדַת הַגֶּפֶן** יְחִידִית שֶׁהִיא תּוֹךְ ו' טְפָחִים, **וְאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם** שֶׁהוּא לְכַתְּחִלָּה, וְאֵין אוֹסְרִין בְּדִיעֲבַד, **אֲבָל תַּחַת הַגֶּפֶן** שֶׁתַּחַת הַזְּמוֹרָה שֶׁהִיא חוּרַ לִ' טְפָחִים **אֲסוּרָה** שֶׁל **עֲבוֹדַת הַגֶּפֶן**, **וְעֲבוֹדַת הַגֶּפֶן** יְחִידִית שֶׁהִיא תּוֹךְ ו' טְפָחִים, **וְאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם** שֶׁהוּא לְכַתְּחִלָּה, וְאֵין אוֹסְרִין בְּדִיעֲבַד, **אֲבָל תַּחַת הַגֶּפֶן** שֶׁתַּחַת הַזְּמוֹרָה שֶׁהִיא חוּרַ לִ' טְפָחִים **אֲסוּרָה** לְקָרוֹן עֲלֵיהָ (תפא"י): **ד) אִין קוֹרְעִין אֶת הַגֶּפֶן לְצַדְּדֵי הַקָּרוֹן** שֶׁבְּקֵר מְגִיהֵנוּ, **וְלֹא לְאַחַר הַקָּרוֹן** דְּלְפָעֲמִים דּוֹחֲפִין הַקָּרוֹן, **וְלֹא אֶת הַלְּבֵדִים** חֲמוֹר מְאֲרֵץ לְחוּצָה לָאָרֶץ שֶׁהָיָה לְגָמֵל, לֹא יִקּוֹר **לְגַמְלִים, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל הַנּוֹלָדִים** מִן הַסּוּס **אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ חֲמוֹר מִתָּרִין זֶה עַם זֶה, וְכֵן הַנּוֹלָדִים** מִן **הַחֲמוֹר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ סוּס מִתָּרִין זֶה עַם זֶה,** דְּסִבְרֵיהּ לֵיהּ אֵין חוּשְׁשִׁין לְזֶרַע הָאָב, **אֲבָל הַנּוֹלָדִים** מִן **הַסּוּס עַם הַנּוֹלָדִים מֵחֲמוֹר אֲסוּרִין זֶה עַם זֶה,** דְּבָרוּר אֵצֶל אוֹלִין: **ה) הַפְּרוּטִיוֹת,** מִין פְּרוּטוֹת שֶׁאֵין יְכוֹלִים לְבָרֵר אִם אֵמוּ אוֹ סוּס, **אֲסוּרוֹת** זֶה עַם זֶה **הַרְמָן,** מִין שֶׁאֵמוּ סוּס **מֻתָּר** וְאֲפִלּוּ שְׁדוּמָה קְצָת לְחֲמוֹר, **וְאִדְּעֵי הַשְּׁדֵה** מִין **חַיָּה** שְׁדוּמָה בְּצוּרָתוֹ לְחַיָּה, וּשְׁמָהּ יְדוּעַ וְהוּא יְדִעֵנִי הַכְּתוּב בְּתוֹרָה, וּמֻחְבָּר בְּטְבוּרוֹ בְּחֹבֶל הַיּוֹצֵאת מִן הָאָרֶץ וְאֵין כָּל בְּרִיחָה יָכוֹל אֵלָיהָ, וּכְשֶׁנּוֹרִין בְּתֵן בְּחֹבֶל הַנִּפְסָק מִיָּד הִיא מֻתָּרֶת הָרֵי הִיא **חַיָּה,** וְאֵינָהּ מִטַּמְּאָה בְּאֹהֶל הָאָדָם, **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר מִטַּמְּאוֹת בְּאֹהֶל הָאָדָם** וְדָרֵיש **מִדַּכְתִּיב** (במדבר י"ט ט"ז) וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה": בְּאֶרֶם שֶׁגְּדֵל בְּשָׂדֶה, **הַסָּפֵג, וְחֵלְדַּת הַסְּנִיִּים,** חֵלְדָּה הַגְּדֹלָה בְּסִינָה, מִין **חַיָּה, חֵלְדַּת הַסְּנִיִּים רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, מִטַּמֵּא קַיָּזִת בְּמִשָּׁא** שֶׁדִּיבָה מְבֻכָּלֶת בְּהֶמָה לְטַמֵּא אָדָם שֶׁמִּטַּמֵּא בְּמַשָּׂא לְטַמֵּא אָדָם לְטַמֵּא בְּגָדִים, **וְכַעֲדָשָׁה בְּמִגַּע** כְּשָׁרֵץ שֶׁמִּטַּמֵּא כַּעֲדָשָׁה כֵּיוָן דְּמִסְתַּפְקָא לֵיהּ אִי מִן הַחַיָּה אִי מִן שֶׁרֶץ מְחַמְּיר מַתָּה הָרֵי הִיא **חַיָּה,** וְאֵינָהּ מִטַּמְּאָה בְּאֹהֶל הָאָדָם, **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר מִטַּמְּאוֹת בְּאֹהֶל הָאָדָם** וְדָרֵשׁ **מִדַּכְתִּיב** (במדבר י"ט ט"ז) וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה": בְּאֶרֶם שֶׁגְּדֵל בְּשָׂדֶה, **הַחֲלָדִים** וְאֵינוֹ נִקְרָא אֶרֶם אֶלָּא שֵׁם שֶׁרֶץ מְחַמְּיר

ט"ז תשרי

מסכת כלאים פרק ח - ט משניות מבוארות

בְּרֶסֶן מֵלְחֲרֵיעַ, חֲמוֹר דְּרֹמוֹ וּבֵין מִזְרָחוֹ, וּמִיהוּ בֵּין בְּגַמָּל וּבֵין בְּחֲמוֹר חַיָּב בֵּין מִשּׁוּם וּבֵין מִנְּהִיג: **ג) הַמְנַהִיג** אֶת הַכְּלָאִים **סוֹפֵג** מְקַבֵּל **אֵת הָאַרְבָּעִים** מְלֹקוֹת, אֲפִלּוּ אֵינוֹ יוֹשֵׁב בְּקָרוֹן, **וְהַיּוֹשֵׁב בְּקָרוֹן** אֲפִלּוּ אֵינוֹ מַנְהִיגוֹ, **סוֹפֵג אֵת הָאַרְבָּעִים** מְלֹקוֹת, דָּעֵל יְדֵי יְשִׁיבָתוֹ גּוֹרֵם שֶׁתֵּלֵךְ מַחֲמוֹת וְהָרֵי מַנְהִיגוֹ, **רַבִּי מֵאִיר פּוֹטֵר** אֶת הַיּוֹשֵׁב בְּקָרוֹן, דְּאִינוּ עוֹשֶׂה כְּלוּם, **וְהַשְּׁלִישִׁית** יַשׁ שְׁנֵי סוּסִים קְשׁוּרִים לְמִזְרָח וְקָשֵׁר שָׁם חֲמוֹר שֶׁהוּא שְׁלִישִׁית בְּדוֹלֶךְ הַקָּרוֹן **גַּם בְּלָעוּז שֶׁהִיא קְשׁוּרָה לְקָרוֹן אֲסוּרָה,** וְאֲפִלּוּ אִינָהּ קְשׁוּרָה לְקָרוֹן **אֲסוּרָה,** וְגַם לוֹקָה עָלֶיהָ (תפא"י): **ד) אִין קוֹשְׁרִין אֶת הַסּוּס לְצִדְדֵי הַקָּרוֹן** שֶׁבְּקֵר מְגִיהֵנוּ, **וְלֹא לְאַחַר הַקָּרוֹן** דְּלְפָעֲמִים דּוֹחֲפִין הַקָּרוֹן, **וְלֹא אֶת הַלְּבֵדִים** חֲמוֹר מְאֲרֵץ לְחוּצָה לָאָרֶץ שֶׁהָיָה לְגָמֵל, לֹא יִקּוֹר **לְגַמְלִים, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל הַנּוֹלָדִים** מִן **הַסּוּס אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ חֲמוֹר מִתָּרִין זֶה עַם זֶה, וְכֵן הַנּוֹלָדִים** מִן **הַחֲמוֹר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ סוּס מִתָּרִין זֶה עַם זֶה,** דְּסִבְרֵיהּ לֵיהּ אֵין חוּשְׁשִׁין לְזֶרַע הָאָב, **אֲבָל הַנּוֹלָדִים** מִן **הַסּוּס עַם הַנּוֹלָדִים מֵחֲמוֹר אֲסוּרִין זֶה עַם זֶה,** דְּבָרוּר אֵצֶל אוֹלִין: **ה) הַפְּרוּטִיוֹת,** מִין פְּרוּטוֹת שֶׁאֵין יְכוֹלִים לְבָרֵר אִם אֵמוּ אוֹ סוּס, **אֲסוּרוֹת** זֶה עַם זֶה **הַרְמָן,** מִין שֶׁאֵמוּ סוּס **מֻתָּר** וְאֲפִלּוּ שְׁדוּמָה קְצָת לְחֲמוֹר, **וְאִדְּעֵי הַשְּׂדֵה** מִין **חַיָּה** שְׁדוּמָה בְּצוּרָתוֹ לְחַיָּה, וּשְׁמָהּ יְדוּעַ הַכְּתוּב בְּתוֹרָה, וּמֻחְבָּר בְּטְבוּרוֹ בְּחֹבֶל הַיּוֹצֵאת מִן הָאָרֶץ וְאֵין כָּל בְּרִיחָה יָכוֹל אֵלָיהָ, וּכְשֶׁנּוֹרִין בְּתֵן בְּחֹבֶל הַנִּפְסָק מִיָּד הִיא מֻתָּרֶת הָרֵי הִיא **חַיָּה,** וְאֵינָהּ מִטַּמְּאָה בְּאֹהֶל הָאָדָם, **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר מִטַּמְּאוֹת בְּאֹהֶל הָאָדָם** וְדָרֵשׁ **מִדַּכְתִּיב** (במדבר י"ט ט"ז) וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה": בְּאֶרֶם שֶׁגְּדֵל בְּשָׂדֶה, **הַחֲלָדִים** וְאֵינוֹ נִקְרָא אֶרֶם אֶלָּא שֵׁם שֶׁרֶץ מְחַמְּיר

הַנּוֹטֵה תַּחַת הַגֶּפֶן, **מְחַיֵּיב** הַתְּבוּאָה הַיְּרֵק לְמִקּוֹמוֹ, **וְאֵינוֹ מְקַדֵּשׁ,** אֵין אוֹסֵר אֶם לֹא הַחֲזִיר, דְּכֵיוָן דְּעֹקֶרוֹ לֹא תַּחַת הַגֶּפֶן הָם אֵינוֹ אוֹסֵר, דְּלֹא כְּמִשְׁנָה ד' דְּשָׁם עֹקֶר הַתְּבוּאָה תַּחַת הַגֶּפֶן, **מֵאֵימָתַי תְּבוּאָה מִתְקַדֶּשֶׁת** נֶאֱמָרָת בְּהוֹסֶפֶת מְאֹרוֹת, **מִשֶּׁתַּגִּיעַ** שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט שְׁלֹשָׁה הַחֲלָקִים בְּקַרְקַע, וְאִם הַתְּבוּאָה בְּקַרְקַע.

קֹדֶם שֶׁהַרְשִׁיתָם אֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת, וי"ל מִשֶּׁתַּגִּיעַ שֶׁתְּבִיא הַתְּבוּאָה לְשָׁלִישׁ, שֶׁאֵינָהּ נֶאֱסֶרֶת הַקְּנִים בְּאֶמְצָע שָׁלִישׁ, **וְעֲנָבִים** אוֹסְרִים **מִשֶּׁיַּגִּיעוּ כְּפוֹל הַלָּבָן,** שֶׁאִם עָקַר הַזְּרָעִים לְפָנֵי שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּפוֹל הַלָּבָן אֵין נֶאֱסָרִים, **תְּבוּאָה שֶׁיְּבִשָּׁה** שֶׁגָּמְרָה **כָּל צְרָכָהּ,** וְנָטְלָה גֶּפֶן לְיָדָהּ **וְנֶעֱנְבָים שֶׁבְּשָׁלוּ** שֶׁנִּגְמְרוּ **כָּל צְרָכָן,** וְזָרַע תְּבוּאָה לְיָדָהּ, **אֵין מִתְקַדֶּשׁוֹת,** דִּכְתִיב (דברים כ"ב ט') "פֶּן תִּקְדַּשׁ" דְּרֹשִׁינָן תּוֹקֵד אֵשׁ שֶׁעֲשָׂוָהוּ וְהַעֲבַרְתָּ אֵינָהּ אֶלָּא שֶׁאֵסוּרִין בְּהֶנָּאָה, דְּאִי לְאו הָכִי לָמָה קְטָעוּן קְפוֹל הַלָּבָן, **כְּלֵאי זְרָעִים אֲסוּרִים מִלִּזְרוֹעַ,** לְכַתְּחִלָּה, **וּמֻלָּקִים** אֶם נִתְעָרְבוּ מֵאֲלֵיהֶן צָרִיךְ לְהַלְקוֹת אוֹ לְעָקְרָן, וּלְעִנְיָן מֻלָּקוֹת רַק מִן זֶרַע בְּיָרִים שֶׁמִּין זְרָעִים שֶׁנִּתְּנוּ כְּלָאִים זֶה בְּזֶה בְּכֶרֶם, **וַאֲסוּרִים בְּהֶנָּאָה** דִּכְתִיב (דברים כ"ב ט') "פֶּן תִּקְדַּשׁ" דְּרֹשִׁינָן תּוֹקֵד אֵשׁ שֶׁעֲשָׂוָהוּ וְהַעֲבַרְתָּ מִתּוֹר, דְּזוּרְעִים לֹא מִשְׁתַּרְשִׁי לְצַדָּדִין, **אֲפִלּוּ הִבְרִיכָה** לְגֶפֶן **בְּדֶלֶת** שֶׁתַּחַת הַקּוֹרֵעַ בְּאֹפֶן שֶׁאֵין אֲסוּרָה מִשּׁוּם כְּלָאִים חֵרֶס שֶׁהַשְּׁרָשִׁין מִנְּקָרִין אוֹתוֹ, וְכֵן בְּסֶלַע רַךְ נִקְפָּח מִן הַשְּׁרָשִׁין וּבִשְׁאָר עֵצִים שֶׁאֵינָם רַכִּים מֻתָּר לְהָבִיא זֶרַע. **אִם הִבְרִיכָה לְגֶפֶן בְּסֶלַע קָשֶׁה, אִף עַל פִּי שֶׁאֵין עָפָר עַל גַּבָּהּ אֶלָּא גֹּבַהּ שֵׁשׁ אֶצְבָּעוֹת, מֻתָּר לְהָבִיא זֶרַע עָלָיו;** הַסֶּלַע מְסַיְּיעָ, וְנִמְשֶׁכֶת עַל גַּבֵּי קַרְקַע, וְיוֹצְאָה מִצַּד שֵׁנִי וְנִרְאֶה כְּאִלּוּ שֵׁנִי נִטּוּעָה, אֵין מִדְּרִין לוֹ לְאַחַר שֶׁשָּׁה טְפָחִים שִׁעוּר עֲבוֹדָתָהּ, **אֶלָּא מִן הָעָבָר הַשֵּׁנִי,** וּבְנִרְאֶה גַּם עִבְרָ גּוּבָהּ מוֹדְּרִין רַק מִן גּוּבָהּ: **ב) הַמַּבְרִיחַ שֶׁלֹּשׁ גְּפָנִים** שֶׁבְּכָל אַחַת הָיוּ לְפָחוֹת שְׁנֵי עֲנָפִים, וְהִבְרִיחַ עָנָף אֶחָד מִכָּל גֶּפֶן וְהוֹצִיא בְּצַד שְׁנֵי עֲנָפִים הָרְאוּיִנִים נִרְאִים וְנִקְרָאִים שְׁנֵי גְּפָנִים, וְכֵן הַדִּין כְּשֶׁהָיָה לוֹ שֶׁלֹּשׁ גְּפָנִים וְהִבְרִיחַ שְׁתַּיִם גְּפָנִים, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר, אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶם** מְרַחֹק מִצְרַבּוּ **אֲמוֹת** לא פְּחוֹת מִשְּׁנֵי **אַמּוֹת** וְלֹא יוֹתֵר, **הֲרֵי אֵלּוּ** הַחֲדָשִׁים **מִצְטָרְפוֹת** עַם הַיְשָׁנִים, לְהַחְשִׁבָם כְּכָרֶם שֶׁל חֹמֶשׁ, וּמִרְחַק שִׁעוּר כָּרֶם דְּ' אַמּוֹת, וְאָף עַל פִּי שֶׁשְּׁנֵי עֲצִים יוֹצְאִין מִגֶּזַע אֶחָד, **וְאִם לֹא** שֶׁהַמֶּרְחָק יוֹתֵר מִשֶּׁמֻּנָּה, **אֵינוֹ מִצְטָרְפוֹת,** וְחָשִׁיב כָּל אֶחָד בְּגֶפֶן יְחִידִית, **גֶּפֶן שֶׁיְּנִיקָה** וְאֲפִלּוּ בְּקֵיץ שֶׁנְּרָאֶה שֶׁכֻּלָּהּ מוֹצִיאִין בָּהּ פְּרוֹת אֵינָהּ מוֹצִיאָה, **אֲסוּרָה** לִזְרֹעַ בְּתוֹךְ וְ' טְפָחִים, מִשּׁוּם מַרְאִית עַיִן

ח) הַקָּנִים הַיּוֹצְאִים וּבוֹלְטִים **מִן הָעֲרֵיס,** וְהִנִּיחָן בְּהֵיזֵן אֲרֹכָן **וְחָסֵם בְּגַבְּם,** לְכֵן **מִקַּבֵּל** תַּחְנֵן **מִתָּר** לִזְרֹעַ, אֲבָל **שֶׁאֵינוֹ** שֶׁהִשְׁאִירָן **כְּדֵי שֶׁיְּהַלֵּךְ עָלֵיהֶן הַחִדֶּשׁ, אֲסוּר** מִטּוּמְאַת הַדְּרָתָן בְּרֵישֵׁי קָנִים: **ט) הַפְּרֵח הַיּוֹצֵא** מִן **הָעֲרֵיס** יוֹתֵר מֵעֲבִדָּתוֹ, רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ מִטּוּטֶלֶת מִשְׁקֹלֶת בְּרֹזֶל שֶׁמּוֹדְרִין בּוֹ הַבִּנְיָן אִם הַכִּתֹּל יָשָׁר **תְּלוּיָה בוֹ, בְּגִבְעוֹל** שֶׁל פֶּרַח **אֲסוּר** לְהָבִיא זֶרַע, **וְכֵן** הַדִּין **בְּדֶלֶת** בְּפִן יְחִידִי שֶׁמַּדְלֶה בּוֹ כְּלוּסְקָאוֹת וְיָצָא פֶּרַח, **הַמּוֹתָר זְמוּרָה מֵאֵילוֹן לְאִילָן, תַּחְתֶּיהָ** שֶׁל אוֹתָהּ זְמוּרָה **אֲסוּר** לְהָבִיא זֶרַע, אֲבָל מִן הַצַּדָּדִין מֻתָּר לִזְרֹעַ, וּבְלֹבֵד שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת הַגֶּפֶן. **סִפֵּקָה** קְשָׁרָהּ לְזְמוֹרָה **בְּחֹבֶל** שֶׁהַז